DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Kielcach.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 15 września 1915.

1.

Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, dziennik rozporządzeń c. i k. Jeneral-Gubernatorstwa wojskowego dla austr.-węg. obszaru okupowanego w Polsce i dziennik urzędowy c. i k. Komendy obwodowej w Kielcach.

A. Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce.

Ustawy, rozporządzenia i rozkazy, które mają obowiązywać w całym obszarze okupowanym lub w pewnych częściach tego obszaru, ogłasza się w „Dzienniku rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce". Dziennik ten otrzymują bezpłatnie wszystkie władze c. i k. Zarządu wojskowego oraz gminy i mają go wyłożyć w swoich lokalach urzędowych, gdzie w godzinach urzędowych każdy może go przeglądać bezpłatnie.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika sprzedają Komendy obwodowe po cenie 10 hal. za sztukę; zadatek w kwocie 1 Kor. uprawnia do poboru dwudziestu po sobie następujących części dziennika.

Dotychczas wyszło 8 części tego dziennika rozp., które zostały już urzędom gminnym doręczone.

B. Dziennik rozporządzeń c. i k. Jeneral-Gubernatorstwa wojskowego dla austr.-węg. obszaru okupowanego w Polsce.

Rozporządzenia, zarządzenia i nakazy, wydane na mocy ustaw lub rozporządzeń Naczelnego Wodza armii przez Jeneral-Gubernatorstwo wojskowe w wykonaniu przydzielonych mu czynności administracyjnych będą ogłaszane z mocą obowiązującą w „Dzienniku rozporządzeń Jeneral-

Gubernatorstwa wojskowego dla austryacko-węgierskiego obszaru okupowanego w Polsce."

Dziennik rozporządzeń zawiera nadto i inne przeznaczone do ogólnej wiadomości ogłoszenia ogólne wskazówki dla komend, władz i gmin.

C. Dziennik urzędowy.

Celem dziennika urzędowego, który dla obwodu kieleckiego wychodzić będzie, jest rozszezanie i objaśnianie przepisów, ogłoszonych w dzienniku rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, wydawanie ludności szczegółowych zarządzeń o charakterze lokalnym, oraz wskazówek i przepisów wykonawczych dla komend żandarmeryi i gmin. W dzienniku urzędowym umieszczać się będzie także inne zawiadomienia, przeznaczone do ogólnej wiadomości. Dziennik urzędowy musi być wyłożony w każdej kancelaryi gminnej, a po osadach u każdego sołtysa, gdzie każdy może go bezpłatnie przeglądać. Ponadto jest obowiązkiem burmistrzów, wójtów i sołtysów ogłaszać — przez przybicie na tablicy urzędowej, wybębnienie, publiczne odczytanie i t. d. — zawarte w dzienniku obwieszczenia natury ogólnej i starać się o jak największe ich rozpowszechnienie. Nikt też nie może ku swej obronie zasłaniać się nieznajomością przepisów i rozporządzeń, które zostały ogłoszone w dzienniku urzędowym.

Dziennik urzędowy ma także na celu pouczać ludność nie tylko o jej obowiązkach, lecz także o jej prawach i strzedz ją przedtem, by elementy, idące tylko na wyzysk, nie wykorzystywały nieznajomości ustaw i przepisów wśród niższych warstw. Powinno się dążyć do tego, by ludność we wszystkich sprawach z pełnem zaufaniem zwracała się o pomoc i poparcie do Władz. Dlatego też naczelnicy gmin i sołtysi winni się starać, by w gminie i wsi treść dziennika urzędowego była powszechnie znaną.

Wszystkie urzędy parafialne (metrykalne), zarządy szkół, gminy, komendy posterunków żandarmeryi i oddziały straży skarbowej otrzymają na razie bezpłatnie dziennik urzędowy; inni mogą go nabyć w komendzie obwodowej za opłatą.

2.

Ustanowienie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa w Kielcach.

Jego ces. i król. Mość raczył najłaskawiej Najwyższym postanowieniem z dnia 17/8 1915, zamianować Jenerał-majora Eryka Barona Dillera Jenerał-gubernatorem wojskowym dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austr.-węg. (Obszar okupowany) a Jenerał-majora Karola Lustiga v. Preanfeld zastępcą Jenerał gubernatora.

Równocześnie w VIII części dz. rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce zostało wydane rozporządzenie, dotyczące ustanowienia c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa w Kielcach.

Jenerał-Gubernatorstwo jest najwyższą władzą rządową i najwyższą instancyą dla całego sądownictwa i administracyi.

Wojskowe Gubernatorstwa w Kielcach i Piotrkowie zostały równocześnie rozwiązane.

3.

Wprowadzenie c. i k. wojskowej administracyi w obwodzie Kieleckim.

W dniu wprowadzenia c. i k. administracyi w tutejszym obwodzie ogłoszono przez obwieszczenia najważniejsze zarządzenia i zasady wojskowej administracyi.

Ze względu na ważność tych zarządzeń, powtarzam je raz jeszcze i wzywam wszystkich do jak najściślejszego ich przestrzegania.

1) Z dniem dzisiejszym wprowadza się w tutejszej wsi i gminie c. i k. austryacko-węgierską administracyę wojskową.

Wzywa się całą ludność do bezwzględnego posłuszeństwa wszelkim zarządzeniom c. i k. Władz wojskowych i popierania tych Władz na każdym kroku.

Ludność w każdej sprawie zwracać się może do wojskowych Władz administracyjnych w pełnem zaufaniu w sprawiedliwość i życzliwą pieczę Cesarza i Króla dla narodu polskiego.

2) Urzędy gminne i Sądy gminne mają wprowadzić jako język urzędowy język polski lub język niemiecki i według swego uznania zakreślić granice w używaniu tych języków.

W szkołach wprowadza się język polski jako wykładowy.

3) Zabrania się używania rosyjskiej mowy i rosyjskiego pisma (cyrylicy) w szkołach, urzędach i w życiu publicznem.

Nakazuje się usunięcie do 3 dni wszystkich napisów rosyjskich tudzież insygniów państwa rosyjskiego.

Znosi się wydany przez rząd rosyjski zakaz podejmowania czynności urzędowych podczas tak zwanych galówek.

Wprowadza się kalendarz gregorjański i czas średnioeuropejski.

4) Podania do wojskowych Władz administracyjnych można wnosić w języku niemieckim lub polskim.

5) Przez publiczne obwieszczenie nabierają rozporządzenia wojskowych Władz administracyjnych moc bezwzględnie obowiązującą.

6) Wszyscy obowiązani są przyjmować pieniądze austro-węgierskie w następującym kursie:

1	Rubel papierowy lub srebrny	= 2 Kor.
1	„ złoty - - -	= 2 Kor. 50 h.
1	kopiejka - - -	= 2 h.
1	marka - - -	= 1 Kor. 25 h.

7) Posiadanie broni i amunicyi jest najsurowiej wzbronione.

Posiadacze tejże winni do 24 godzin złożyć broń i amunicyę w najbliższym posterunku Żandarmeryi lub Komendzie wojskowej.

Podania o pozostawienie broni do polowania lub broni o historycznej wartości należy wnosić do c. i k. Komendy obwodowej w Kielcach.

8) Zakazanem jest chodzenie po ulicach po godzinie 10-ej wieczór (w mieście Kielcach po godzinie 11 w nocy) z wyjątkiem nadzwyczajnych wypadków.

Wszystkie sklepy i gospody należy zamykać o godzinie 8 wieczór.

9) Oczekuję od każdego lojalności wobec c. i k. wojskowych Władz administracyjnych i ich organów; oczekuję od każdego rzetelnej pomocy w mem dążeniu do wprowadzenia porządku i spokoju w życiu publicznem i do zapewnienia poszanowania dla prawa i słuszności.

Nie wolno przeto niczego przedsiębrać co usiłowaniom tym stanęłoby na przeszkodzie; w szczególności jest najsurowiej zabronione rozszerzanie niepokojących i fałszywych wieści o c. i k. Armii, o urządzeniach Monarchii austryacko-węgierskiej i o stanie operacyi wojennych; winni pociągnięci zostaną do najsurowszej odpowiedzialności.

10) Przekroczenia nakazów lub zakazów Władz wojskowo-administracyjnych o ile nie podpadają pod orzecznictwo sądowo-karne będą karane w drodze administracyjnej grzywną do 2000 Koron lub aresztem do 6 miesięcy.

4.

Obowiązek legitymowania się i sprawy paszportowe.

Każdy jest zobowiązany na żądanie władzy wykazać się co do tożsamości swej osoby i swego zatrudnienia. Obowiązek legitymowania się jest powszechny: tak, jak dawniej każdy posiadał paszport i nosił go ze sobą, tak też musi obecnie każdy posiadać kartę tożsamości.

Karty tożsamości wystawia bezpłatnie c. i k. Komenda obwodowa za pośrednictwem c. i k. posterunków żandarmeryi a w mieście Kielcach za pośrednictwem Magistratu.

Karty tożsamości osoby mają znaczenie dokumentów podróżnych w obrębie całego obszaru okupowanego.

Przekraczający granicę opisanego obszaru muszą mieć paszport do podróży, który wystawia Komenda obwodowa, w obrębie której dana osoba stale mieszka lub wykonywa swój zawód.

Starający się o paszport winien przedłożyć równocześnie z podaniem, w którem ma być dokładnie podany cel i kierunek podróży, fotografię, wiernie odtwarzającą jego wizerunek. Należytość stemplowa za paszport wynosi 10 koron, podanie jest wolne od stempla.

Przekroczenia tych przepisów, o ile nie nadają się do ścigania w drodze sądowej, podlegają ukaraniu przez Komendę obwodową grzywną do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Przy podróżach do obszaru okupowanego konieczne jest posiadanie paszportu (z fotografią i własnoręcznym podpisem).

Paszport ten musi być wyraźnie wystawiony do obszaru okupowanego i musi być w nim podany cel i kierunek podróży.

Nadto musi być każdy paszport zaopatrzony wizą Ministerstwa wojny lub Naczelnej Komendy Armii (Naczelnej komendy etapowej); względnie eksponowanych przez nią urzędów paszportowych w Krakowie i Granicy.

5.

Przepisy meldunkowe.

§ 1.

Obowiązek zgłoszenia (meldowania).

Kto przyjmuje u siebie jakąś osobę na nocleg, na mieszkanie (w gościnę)—i to czy przyjmuje ją na mieszkanie za zapłatą, jako najemcę, czy za darmo, na trwały pobyt, czy przejściowo, na podstawie stosunku pokrewieństwa, stosunku służbowego lub roboczego, albo z jakiegokolwiekbądź powodu — winien tę osobę wedle postanowień niniejszego rozporządzenia zgłosić tak po przybyciu, jak po odejściu, to jest po opuszczeniu mieszkania.

Obowiązek zgłoszenia (meldowania) rozciąga się również na osoby, które powracają do danej miejscowości jako do swej stałej siedziby.

§ 2.

Miejsce zgłoszenia.

Zgłoszenie przybycia i zgłoszenie odejścia ma się uskuteczniać w urzędzie gminnym.

Urząd gminny zbiera zgłoszenia, utrzymuje je w ewidencyi, porządkuje według dnia zgłoszenia i prowadzi co do zgłoszeń rejestr alfabetyczny.

§ 3.

Terminy zgłoszenia.

Przyjmujący na mieszkanie (w gościnę) ma równocześnie z przybyciem osoby, przyjętej na mieszkanie, zasięgnąć od niej potrzebnych wyjaśnień i uskutecznić zgłoszenie przybycia, względnie zgłoszenie odejścia w ciągu 24 godzin po przybyciu tej osoby, względnie po jej odejściu.

§ 4.

Sposób zgłoszenia.

Zgłoszenie przybycia uskutecznia się przedłożeniem dwóch kart zgłoszenia wypełnionych w rubrykach 1. do 6., i podpisanych przez przyjmującego na mieszkanie. Jeden egzemplarz otrzyma przyjmujący na mieszkanie napowrót po potwierdzeniu urzędowem faktu i czasu zgłoszenia.

Zgłoszenie odejścia uskutecznia się przedłożeniem zwróconej karty meldunkowej, wypełnionej w rubryce 7. i podpisanej na nowo przez przyjmującego na mieszkanie.

Karty zgłoszenia otrzymać można w drukarni Święckiego w Kielcach za uiszczeniem kwoty 4 h. za egzemplarz. Urzędy gminne mają zaopatrywać się w odpowiedni zapas kart zgłoszenia celem odsprzedaży ich zgłaszającym się stronom.

§ 5.

Księga obcych.

Właściciele gospód i hoteli mają nadto prowadzić księgę obcych, zaopatrzoną w bieżące liczby stronic, którą otrzymać można w rzeczonej drukarni za uiszczeniem kwoty 5 Kor.

O sposobie prowadzenia tej księgi zostaną właściciele gospód i hoteli pouczeni przez żandarmeryę.

§ 6.

Rewizya.

Urząd gminny winien zebrane karty zgłoszeń i rejestr, zaś właściciel gospody (hotelu) księgę obcych trzymać zawsze w pogotowiu celem umożliwienia kontroli c. i k. żandarmeryi.

Żandarmerya przeprowadza peryodyczne rewizye, naprzód niezapowiadane. Każda zwłoka w przedłożeniu i każdy brak w prowadzeniu tej ewidencyi stanowi przekroczenie niniejszego rozporządzenia.

§ 7.

Obowiązek dawania wyjaśnień.

Osoba przyjęta na mieszkanie (w gościnę) jest obowiązana przyjmującemu na mieszkanie udzielić wyjaśnień potrzebnych do spełnienia obowiązku zgłoszenia.

Jeżeli osoba przyjęta na mieszkanie wzbrania się udzielić wyjaśnień, albo jeżeli co do prawdziwości podanych dat zajdą wątpliwości, lub też jeżeli przyjmujący na mieszkanie dowie się o okolicznościach, które co do osoby, przyjętej na mieszkanie mogą wzbudzić podejrzenie o knowania, zagrażające bezpieczeństwu lub niebezpieczne dla Państwa, winien natychmiast o tem donieść c. i k. Żandarmeryi.

Każdy przyjmujący na mieszkanie jest obowiązany udzielać c. i k. Komendom, policyi i żandarmeryi na żądanie wyjaśnień co do imienia i nazwiska, stanu, zatrudnienia lub innych stosunków osób przyjętych na mieszkanie.

§ 8.

Postanowienie karne.

Przekroczenia niniejszego postanowienia będą karane grzywną do 2000 K. lub aresztem do 6 miesięcy.

Uwaga. Przepisy meldunkowe dla miasta Kielc zostały już wydane.

6.

Zakaz wypłat na rzecz przynależnych do państw nieprzyjacielskich.

Rozporządzeniem Naczelnego Wodza armii z dnia 23 kwietnia 1915 № 10, zakazano uskuteczniania wypłat na rzecz przynależnych tych państw, z któremi Austro-Wegry prowadzą wojnę.

Każdy dłużnik, mający uiszczać wypłaty na rzecz odnośnych osób, jest obowiązany, w razie jeżeli chodzi o kwotę, wynoszącą przynajmniej 200 rubli, 500 koron, 500 franków lub 20 funtów, zgłosić swą wierzytelność w ciągu 14 dni w Komendzie obwodowej.

Zgłoszenie ma zawierać imię i nazwisko, tudzież adres wierzyciela i dłużnika, kwotę dłużną, oraz podstawę prawną roszczenia.

Postanowienia te nie odnoszą się jednak do owych dłużników, którzy na obszarach Polski, zajętych przez wojska austryacko-węgierskie lub niemieckie, mają miejsce zamieszkania.

Na rzecz wierzycieli zamieszkałych na obszarze okupowanym można zatem i nadal wypłaty uiszczać.

Wydany przez rząd rosyjski zakaz wypłat na rzecz przynależnych do Austro-Węgier, Niemiec i Turcyi został wyż wymienionem rozporządzeniem zniesiony.

7.

Akcya zapobieżenia nędzy.

Austryacko-węgierski Komitet zapomogowy przeznaczył dla obszarów Polski, obsadzonych przez c. i k. wojska, na razie kwotę 60.000 koron na zakupno środków żywności dla cierpiącej nędzę ludności krajów, najbardziej dotkniętych zdarzeniami wojennemi.

Z kwoty tej otrzymała c. i k. wojskowa gubernia w Kielcach 30.000 koron, które zostały rozdzielone przez podległe Komendy obwodowe za pośrednictwem istniejących już miejscowych Komitetów w miarę potrzeb miejscowych.

Powyższy Komitet czynność swoją rozwija dalej.

C. i k. gubernia wojskowa przyznała z powyższej kwoty 5.000 koron dla cierpiącej nędzę ludności Obwodu Kieleckiego. Kwota ta, doręczona już Komitetom ratunkowym, została w tutejszym obwodzie i w następujący sposób rozdzielona:

dla miasta Kielc . . .	2000 K.
dla gminy Łopuszno . .	600 K.
„ „ Zajączków . .	500 „
„ „ Snochowice .	500 „
„ „ Suchedniów .	800 „
„ „ Korzecko . .	300 „
„ „ Chęciny . .	300 „

Oprócz tego otrzymało miasto Kielce od J. E. P. Jenerał-Gubernatora Jenerał-Majora barona Dillera do rąk p. Prezydenta miasta kwotę 6000 Kor. dla biednych miasta Kielc.

W końcu podaje się do publicznej wiadomości, że c. i k. Komenda obwodowa wydaje bezpłatnie drzewo z lasów rządowych celem odbudowania się wszystkim pogorzelcom, których zabudowania się spaliły wskutek wypadków wojennych.

8.

Przeznaczenie grzywien karnych.

Kary pieniężne, które według obowiązujących ustaw rosyjskich wpływały do kasy państwowej, oraz pieniądze, uzyskane za sprzedaż przedmiotów uznanych za przepadłe. używane są przez Komendę obwodową tylko na zapomogi i cele dobroczynne

9.

Ostrzeżenie przed sprzedażą produktów rolnych.

Doszło do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej, że niesumienni spekulanci straszą włościan, jakoby zboże miało być im zabrane, chcąc w ten sposób zakupić je po najniższych cenach.

Wobec tego podaje się do publicznej wiadomości, że c. i k. Komenda obwodowa zakupi

każdą ilość zboża po cenach ogłoszonych i natychmiast gotówką wypłaci.

Ktoby zatem chciał zboże sprzedać, może takowe odstawić wprost c. i k. Komendzie obwodowej w Kielcach, albo też zgłosić najbliższej Komendzie Żandarmeryi, jaką ilość zboża pragnie sprzedać, podając swój dokładny adres.

Żandarmerja doniesie o tem tutejszej c. i k. Komendzie obwodowej.

Rozsiewanie powyższych fałszywych wiadomości będzie bardzo surowo karane.

W końcu zwraca się uwagę na tutejsze obwieszczenie z dnia 31 sierpnia 1915 w sprawie maksymalnych cen zą plony rolne i w sprawie zarządzeń co do zużytkowania zbiorów.

10.

Policja drogowa.

§ 1. Zabrania się uszkadzania dróg publicznych i gościńców, tudzież wszelkich do nich należących budowli (mostów, przepustów i t. d.); składania nawozu, materyałów budowlanych i t. d.; uszkadzania rowów, paszenia bydła i niszczenia trawy.

§ 2. Zabrania się włóczenia drzewa i innych przedmiotów mogących uszkodzić gościniec z wyjątkiem pory zimowej, w której gościniec jest pokryty śniegiem.

§ 3. Zabrania się pozostawiania na gościńcu wozów bez zaprzęgu lub samych koni — z wyjątkiem nieszczęśliwego wypadku, a w takim razie tylko pod nadzorem. W nocy wóz musi być oświetlony latarnią.

§ 4. Zabrania się karmienia koni na torze gościńca.

§ 5. Spanie woźnicy podczas jazdy lub pozostawienie wozu na gościńcu jest wzbronionem.

§ 6. Zabrania się prowadzić za wozem niezaprzężone i wolno biegnące konie.

§ 7. Zabrania się trzaskania batogiem we wsiach i miastach i przy spotkaniu się z innym wozem.

§ 8. Na krzyżowaniu się dróg muszą być umieszczone zawsze w dobrym stanie utrzymane drogowskazy.

§ 9. Zabrania się jeżdżenia konno i wozem po chodniku lub trotuarze.

§ 10. Jeździć wolno tylko lewą stroną gościńca i wymijać na lewo; wyprzedzać należy na prawo. Nie wolno wyprzedzać na mostach lub szybko jadącego wozu Wozom pocztowym, straży ogniowej i sanitarnym musi każdy woźnica ustąpić lub stanąć. Również wzbronionem jest wjeżdżanie w maszerujące oddziały wojsk.

§ 11. Przy wjeżdżaniu lub skręcaniu z jednej ulicy na drugą, przy krzyżowaniu się dróg, przy przejeździe przez niemurowane mosty, tudzież podczas śnieżycy wolno tylko krokiem jechać.

§ 12. Każdy wóz musi mieć tablicę z adresem (imię, nazwisko i wieś), a w nocy musi być oświetlony latarką.

§ 13. Sanki muszą być zaopatrzone w dzwonki.

§ 14. Wszystkie przekroczenia będą karane przez c. i k. Komendę obwodową.

11.

Wprowadzenie dni, w których nie wolno sprzedawać mięsa.

Z powodu zmniejszenia stanu bydła jest obowiązkiem każdego ograniczyć używanie mięsa.

Zarządzam tedy zamknięcie jatek w każdą środę i piątek, oraz zakazuję w tych dniach podawania mięsnych potraw w publicznych lokalach.

Wyjątek od tego zakazu stanowią: wnętrzności, wyroby masarskie i konserwy mięsne.

Przekraczający powyższy przepis ulegną karze.

To rozporządzenie wchodzi natychmiast w życie.

Z naciskiem zaznaczam, że w jatkach musi panować zawsze największa czystość i że właśnie powyższych dni winno się użyć do gruntownego ich oczyszczenia.

12.

Zamykanie psów.

Z powodu pojawienia się wścieklizny u psów w obwodzie zarządzam celem tępienia i zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się tej zarazy, ze względu na niebezpieczeństwo, jakie stąd

wynika także dla ludzi, następujące środki zaradcze:

1) W obrębie lokali (zagród, domów), do których uczęszczają obcy ludzie, należy trzymać psy na łańcuchach albo zaopatrzyć je w bezpieczne kagańce a w każdym razie zamknąć je w taki sposób, aby uszkodzenie ludzi lub wymknięcie się psa bez kagańca było wykluczone.

Wyłączone od tego postanowienia są psy myśliwskie, pociągowe i wojskowe, jednakże tylko na czas i dla obszaru, w którym używa się ich stosownie do ich przeznaczenia, dalej nocą psy do stróżowania, o ile utrzymywane są w dobrze zamkniętych obejściach, z których nie mogłyby się wydostać na zewnątrz i do których nie mają obcy ludzie przystępu.

2) Wprowadzanie psów do restauracyi, kawiarni i wogóle do publicznych lokali jest wzbronione; w razie przekroczenia tego zakazu zostanie tak dotyczący właściciel psa, jak i właściciel odnośnego lokalu pociągnięty do odpowiedzialności. Organa bezpieczeństwa mają śledzić za przekroczeniami powyższych zarządzeń i tu donosić, a wszystkie napotkane wolno-biegające psy natychmiast zabijać.

3) Każdy jest obowiązany pod zagrożeniem następstw karnych uczynić bezzwłocznie nieszkodliwem przez zabicie lub odosobnienie zwierzę własne lub powierzone mu, które zetknęło się ze zwierzęciem chorem na wściekliznę albo podejrzanem o tę chorobę lub też u którego dostrzedz można oznaki, uzasadniające obawę wścieklizny, i donieść natychmiast o tem naczelnikowi gminy.

4) Rzeź zwierząt, dotkniętych wścieklizną i podejrzanych, tudzież jakiekolwiek spotrzebowywanie albo sprzedawanie poszczególnych ich części lub wytworów jest zakazane.

5) Jeżeli władza gminna dowie się o wałęsaniu się zwierzęcia wściekłego lub podejrzanego o wściekliznę, wówczas ma natychmiast spowodować jego zabicie lub schwytanie i zawiadomić o tem sąsiednie władze gminne i c. i k. Komendę obwodową.

Naczelnicy gmin czuwać mają nad ścisłem przestrzeganiem tego zarządzenia, a sprzeciwiających się zgłaszać do ukarania. Doniesienie należy uczynić bezzwłocznie za pośrednictwem najbliższego posterunku żandarmerji do c. i k. Komendy obwodowej. Osoby pokąsane przez psa (kota) wściekłego lub podejrzanego o wściekliznę należy, o ile odniesione rany krwawią, odesłać natychmiast do Komendy obwodowej celem poddania ich odpowiedniemu leczeniu przeciw wściekliźnie i zaopatrzyć je w środki pieniężne potrzebne na trzytygodniowy pobyt.

13.

Kradzieże drzewa.

Do c. i k. Komendy obwodowej wpłynęły doniesienia, że w lasach, w obwodzie Kieleckim położonych popełnia ludność w pobliżu nich zamieszkała liczne kradzieże drzewa.

Dochodzenia wykazały, że w bardzo wielu wypadkach dopuszczano się kradzieży, nie przez zabieranie posuszu, leżaniny lub chrustu dla uzyskania materyału opałowego, lecz że wyrąbuje się co najlepsze sztuki drzew użytkowych tak w starych drzewostanach, jak i w młodnikach w celu spekulacyjnych zysków i wyrządza się przez to na długi szereg lat niepowetowaną szkodę dla gospodarki leśnej.

Wskutek tego zostały okoliczne lasy narażone na dewastacyę, która na przyszłość tolerowana nie będzie.

Wzywam zatem p.p. Wójtów gmin do natychmiastowego ogłoszenia, że każda kradzież lasowa popełniona bądź to w lasach rządowych bądź to w gminnych lub prywatnych karana będzie na podstawie wojskowej ustawy karnej, jako przestępstwo (§ 482) aresztem do 6-ciu miesięcy, o ile wykazywać będzie kwalifikacje zbrodni — ciężkiem więzieniem do 10-ciu lat; wedle okoliczności nawet karą śmierci (§ 457-471 w. u. k.).

Przy tej sposobności zawiadamiam, że prowadzenie gospodarstwa lasowego w lasach gminnych i prywatnych podlega kontroli c. i k. Komendy obwodowej, do której w razie zamierzonego wyrębu, o uzyskanie pozwolenia zgłaszać się należy.

Osoby do tego się nie stosujące, będą w myśl obowiązujących przepisów pociągnięte do odpowiedzialności.

Panowie Wójtowie gmin mają mi donieść w terminie 8-dniowym o dokonanem ogłoszeniu. Komendanci c. i k. posterunków żandarmeryi mają dopilnować wykonania, oraz donosić o wszelkich kradzieżach i nadużyciach lasowych.

14.

Ostrzeżenie przed nieoględnem obchodzeniem się z nabojami, które nie eksplodowały.

Mnożą się wypadki, że dzieci a nawet dorosłe osoby, znachodząc naboje (armatnie lub ręczne granaty), naboje te podnoszą i dłubią w nich, powodując przez to ich eksplozyę. Nieostrożność ta pociąga zwykle za sobą śmierć lub ciężkie kalectwo dotyczących osób.

Leży przeto we własnym interesie ludności, by w podobnych wypadkach postępowała z największą ostrożnością.

Znalezione naboje należy, niedotykając ich, pozostawić na miejscu znalezienia, odnośne miejsce wyraźnie oznaczyć i jak najszybciej zawiadomić c. i k. Żandarmeryę.

Przekraczających niniejsze rozporządzenie będzie tutejsza c. i k. Komenda obwodowa najsurowiej karać.

Panowie Naczelnicy gmin i Sołtysi winni rozporządzenie to bezzwłocznie ogłosić.

15.

Otwarcie etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego w Kielcach dla ruchu prywatnego.

Na mocy rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy Armii otwiera się w powiecie Kieleckim ruch pocztowy dla osób cywilnych. Godziny urzędowe dla obrotu prywatnego przy c. i k. Urzędzie pocztowym etapowym w Kielcach ustanawia się, jak następuje:

W dni powszednie:

od godz. IX do XII przed południem

" " 3 " 6 po południu

w niedziele i święta:

od godz. IX do XII przed południem.

Każda gmina ma obowiązek odbierać i doręczać pocztę dla mieszkańców należących do okręgu gminy, a to w ten sposób, że gminy Dąbrowa i Dyminy mają wysyłać posłańców do urzędu pocztowego etapowego w Kielcach 3 razy tygodniowo i ci w godzinach urzędowych mają odebrać pocztę.

Dla reszty gmin powiatu Kieleckiego odbierają pocztę kuryerzy posterunków żandarmeryi w każdy wtorek, czwartek i sobotę i przewożą ją do wszystkich posterunków. Gminy zaś mają sobie odbierać pocztę w najbliższych posterunkach, do których należą. Posłańcem do odbierania poczty dla gminy musi być człowiek nieposzlakowany, pewny, uczciwy i zaufania godny. Gmina ma go wyposażyć w torbę (skórzaną). Gmina ma mu wystawić pełnomocnictwo do odbierania poczty, a posterunek żandarmeryi, do którego gmina należy, ma to pełnomocnictwo potwierdzić. W razie potrzeby ma mu gmina dodać drugiego człowieka dla większego bezpieczeństwa.

Pocztę dla mieszkańców miasta Kielc ma odbierać codziennie Magistrat i między adresatów rozdzielać. Za jakiś czas zaprowadzi się doręczanie poczty do domu, a termin, w którym to nastąpi, będzie ogłoszony.

Do zarządów gmin prześle się po kilka egzemplarzy obwieszczeń, a gminy mają je podać do wiadomości wszystkim przynależnym wioskom.

Obrót pocztowy dla osób prywatnych (cywilnych) jest dopuszczony na razie między miejscowościami w kraju okupowanym, które już mają poczty urządzone, i między tymi miejscowościami (w kraju okupowanym), a miejscowościami, leżącymi w obrębie Monarchii austryacko-węgierskiej.

Do przesyłania są dopuszczone:

Z kraju okupowanego:

Kartki korespondencyjne,
Otwarte listy,
Druki (gazety),
Próbki towarowe,
Listy wartościowe, nadane jako otwarte,
Wkładki obrotu czekowego c. i k. pocztowej kasy oszczędności.

Do kraju okupowanego:

Kartki korespondencyjne,
Otwarte i zamknięte listy,
Druki (gazety),
Próbki towarów,
Pakunki bez podania wartości do 5 kilogramów,
Listy wartościowe.

Równocześnie otwiera się powyższy urząd także dla prywatnego ruchu telegraficznego.

Porto wynosi:

1) za kartki korespondencyjne —5 h.

2) za listy do 20 g. wagi—10 h.; a od 20 g. do 250 g. 20 h.

3) za druki do 50 g.—3 h.; wyżej od 50 g. do 100 g.—5 h.; od 100 g. do 250 g. 10 h.; od 250 g. do 500 g.—20 h.; od 500 g. do 1000 g. 30 h.

4) Za próbki towarów, do 250 g. wagi 10 h.; od 250 g. do 350 g. 20 h.

5) za pakunki nie przenoszące 5 kg. wagi:
   a) opłata wynosi 60 h.
   b) przy podaniu wartości: do 100 K.—6 h.; od 100 K. do 600 K.—12 h.; za każde dalsze 300 Koron 6 h.

   Za listy wartościowe:
   a) opłata od wagi wynosi—48 h.
   b) przy podaniu wartości opłata jest ta sama, jak wyżej przy pakunkach.

   Za przekazy pocztowe, za każde 50 K.—10 h.

Opłata telegramu do 10 słów wynosi 60 h.; a za każde słowo 6 h.

Wszelkie przesyłki podlegają opłacie.

Nieopłacone lub niedostatecznie opłacone przesyłki wysyłane do adresatów nie będą.

16.

Maksymalne ceny soli.

C. i k. Gubernia wojskowa w Kielcach ustanowiła rozporządzeniem z dnia 23/8 1915 № 5129 ceną soli w kwocie 26 hal. za kilogram.

Sprzedaż soli po wyższych cenach będzie najsurowiej karana.

17.

Rozporządzenie przeciwko podwyższaniu cen i lichwie żywnościowej.

Zarządzam co następuje:

1) Kto środki żywności lub przedmioty do codziennego życia niezbędnie potrzebne w chęci zysku po nadmiernie wysokiej cenie wystawia na sprzedaż lub sprzedaje; kto podczas targu, krążąc z miejsca na miejsce, skupuje towary w zamiarze podbicia cen; kto z właścicielami tych towarów wchodzi w zmowę, celem spowodowania drożyzny; kto zatrzymuje przekupniów na drogach, by odkupić od nich towary i produkta i w ten sposób usiłuje wpłynąć na ceny targowe; kto właścicielom rzeczonych towarów lub sprzedającym takowe ofiarowuje za nie nadmiernie wysokie ceny: będzie za podbijanie cen karany grzywną do 2000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Towary, stanowiące przedmiot podbijania cen, zostaną skonfiskowane.

Komenda obwodowa zastrzega sobie nadto ukaranie winnych przez obwieszczenie tego na ich koszt plakatami i ogłoszeniem w dzienniku urzędowym.

W szczególnie rażących wypadkach podbijania cen, albo gdyby pierwsza kara nie odniosła skutku, odbiorę winnemu uprawnienie przemysłowe i zabronię mu wstępu na targ.

2) Kto środki spożywcze i przedmioty do codziennego życia niezbędnie potrzebne wystawia na sprzedaż w sklepie lub na targu, winien wyszczególnić pismem czytelnem cenę tych towarów w walucie koronowej (2 Kor.—1 Rubel) oraz podać miarę i wagę tak, aby każdy mógł się co do ceny towarów szybko zoryentować.

3) Właściciele oberży, restauracyi, szynków, kawiarni i herbaciarni, mleczarni i t. p. winni surowe lub przyrządzone potrawy i napoje sprzedawać tylko po cenach przez magistrat, względnie naczelnika gminy, oznaczonych. Cennik według waluty koronnej ma być sporządzony pismem czytelnem i umieszczony w łatwo dostępnem i dobrze widocznem miejscu lokalu.

Wykaz cen, ułożony w języku polskim lub niemieckim, względnie w obu językach, ma być w ciągu 48 godzin po ogłoszeniu niniejszego obwieszczenia przynajmniej w dwóch egzemplarzach przedłożony magistratowi, względnie urzędowi gminnemu, do zatwierdzenia.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom zawartym w artykule 2 i 3 niniejszego obwieszczenia będą karane grzywną do 500 Kor. lub aresztem do 50 dni, przyczem się nadmienia, że po-

wtórne wykroczenie pociągnie za sobą także i w tych wypadkach utratę uprawnienia przemysłowego.

Niniejsze rozporządzenie staje się prawomocne z chwilą ogłoszenia.

Rozporządzenie wykonawcze.

Dla objaśnienia powyższego rozporządzenia i pouczenia co do sposobu wykonania wydanych w tej mierze przez c. i k. Komendę obwodową zarządzeń, podaje się wójtom, sołtysom oraz posterunkom żandarmeryi do wiadomości co następuje:

1) Przez „środki żywności“ należy rozumieć wszystkie te towary, które do wyżywienia ludności są niezbędnie potrzebne (np. mąka, chleb, mięso, mleko i wyroby mleczarskie, jarzyna, korzenie i t. d.) i właśnie należą do produktów sezonowych.

Rzecz jasna, że nie należą tu artykuły luksusowe. Gdy więc ktoś za wykwintne towary cukierniane, za importowane wyroby mięsne, kremy, nowalie, trufle, kawior i t. p. żąda wyższych cen, nie można się w tem dopatrywać wykroczenia przeciw rzeczonym zarządzeniom c. i k. Komendy obwodowej, gdyż te właśnie towary nie są do życia niezbędnie potrzebne.

W każdym razie jednak także i w tym względzie musi być miara właściwa zachowana.

Rozporządzenie Komendy obwodowej nie ogranicza się jedynie do środków żywności, odnosi się ono także do przedmiotów, które do codziennego użytku są niezbędne. Tu należy np. drzewo opałowe, węgiel, nafta, mydło, bielizna, odzież, obuwie i t. p.

Także i pod tym względem baczyć należy, czy chodzi istotnie o artykuły niezbędne, nie można bowiem kwestyonować ceny artykułów luksusowych, jak np. mydła toaletowego, perfum, bielizny jedwabnej lub batystowej, lakierów i t. p.

Istotę przewinienia w kierunku podbijania cen stanowi chęć zysku.

Celem skonstatowania, czy cena towarów jest umiarkowana, należy zbadać koszta produkcyi towaru i porównać je z ceną sprzedaży.

Co się tyczy bydła rzeźnego i wiejskich produktów będzie bardzo rzadko możliwe wypośrodkowanie cen produkcyi. Za podstawę do ocenienia czy i o ile żądano lub płacono wygórowaną cenę, może posłużyć porównanie cen targowych z lat ostatnich z cenami żądanemi lub płaconemi obecnie, przy uwzględnieniu trudnych warunków gospodarczych, spowodowanych wojną, które nie mogły pozostać bez wpływu na stosunki targowe. Jeżeli się okaże przytem, że zysk jest dwa lub więcej razy wyższy w stosunku do poprzedniego, w takim razie należy wkroczyć z urzędu przeciwko podbijaniu cen.

Winnymi „podbijaniu cen“ mogą się stać nietylko sprzedający lecz także kupujący, jedni jeśli stawiają wygórowane ceny, drudzy jeśli takowe płacą. Kupujący bowiem skłaniają niejako sprzedającego do żądania także od innych takiej samej lub nawet wyższej ceny, są więc do podnoszenia cen kuszeni.

Naczelnicy gmin i żandarmerya wogóle muszą szczególną zwracać uwagę na takich kupców, którzy jeżdżą z miejsca do miejsca, celem skupywania środków żywności. Tych należy po stwierdzeniu faktu wykupna towarów w zamiarze podbijania cen, przytrzymać i bezwarunkowo sprowadzić do c. i k. Komendy obwodowej.

Odstraszającym środkiem jest konfiskata towaru, stanowiącego przedmiot podbijania cen. Kara za podbijanie cen winna nastąpić ile możności bezpośrednio po wykroczeniu. Z tego powodu należy z reguły o ile doniesienie odpowiada faktowi, natychmiast aresztować obwinionego i dostawić Komendzie obwodowej, celem ukarania.

2) Co się tyczy uwidoczniania cen według jakości towaru oraz miary i wagi, wkłada się na naczelników gmin oraz żandarmeryę obowiązek pouczania sprzedających i kupujących, w takich zwłaszcza wypadkach, jeżeli pierwsi są analfabetami.

W pierwszych dniach po ogłoszeniu „Obwieszczenia“ należy robić doniesienia z powodu nieuwidocznienia cen zwłaszcza w gminach wiejskich tylko w takim razie, jeżeli jest widoczny zły zamiar i lekceważenie władzy. W przeważnej ilości wypadków wystarczy życzliwe pouczenie i upomnienie, by opieszałych nakłonić do wykonania zarządzenia.

Określenia jakości towaru należy żądać wówczas, gdy się sprzedaje kilka gatunków jed-

nego i tego samego towaru w jednym lokalu lub w jednej budzie jarmarcznej.

3) Przy badaniu wykazu cen winni naczelnicy gmin i żandarmerya uwzględniać stosunki lokalne oraz właściwości każdego poszczególnego przedsiębiorstwa handlowego. Należy przytem zwracać uwagę na miejscowe położenie lokalu, ilość i jakość klienteli, koszta zarządu, podatki, oraz miejscowe ceny targowe.

Nadzwyczajnych potraw i napojów, służących do zaspokojenia potrzeby zbytku (homary, kawior, szampan, likiery, importowane wina i inne delikatesy i t. p.), nie należy umieszczać w wykazie cen.

Naczelnicy gmin wiejskich mają wpływające wykazy cen przed zatwierdzeniem przedłożyć odnośnemu posterunkowi żandarmeryi do rewizyi. Gdyby się okazały różnice zdań, rozstrzyga Komenda obwodowa.

Spodziewam się, że wszystkie władze zrozumieją należycie ducha powyższych zarządzeń, że wystąpią bezwzględnie przeciwko ustawicznym podbijaczom cen jak niemniej z miejsca udaremniać będą swawolne i złośliwe doniesienia.

C. i k. Komendant Obwodowy

KOSTELLEZKY m. p.

Pułkownik.

756 Druk. ST. SWIĘCKI, KIELCE 855.